

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 136/25

Luksemburgā, 2025. gada 11. novembrī

Tiesas spriedums lietā C-19/23 | Dānija/Parlaments un Padome (Adekvāta minimālā alga)

Tiesa apstiprina Direktīvas par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā lielākās daļas spēkā esību

Tomēr Tiesa atceļ tiesību normu, kurā uzskaitīti kritēriji, kas dalībvalstīm, kurās minimālās algas ir noteiktas likumā, obligāti jāņem vērā, nosakot un atjauninot šīs algas, kā arī noteikumu, kas neļauj samazināt šīs algas gadījumā, ja tās tiek automātiski indeksētas

Dānija ir vērsusies Tiesā, lūdzot pilnībā atcelt Direktīvu par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā. Tā tostarp uzskata, ka šī direktīva apdraud kompetenču sadalījumu starp Savienību un dalībvalstīm, jo tā tieši iejaucas darba samaksas noteikšanā Savienībā un tiesībās apvienoties – jomās, kuras saskaņā ar Līgumiem ir dalībvalstu kompetencē. Tiesa Dānijai piekrīt tikai daļēji. Tā konstatē šāda veida iejaukšanos divās direktīvas tiesību normās, kas attiecas uz tām dalībvalstīm, kurās minimālās algas ir noteiktas likumā, un kas ir saistītas ar šo algu noteikšanu vai atjaunināšanu. Pārējā daļā Tiesa noraida Dānijas prasību, tādējādi apstiprinot minētās direktīvas lielākās daļas spēkā esību.

2022. gada 19. oktobrī Savienības likumdevējs, proti, Eiropas Parlaments un Padome, pieņēma Direktīvu par minimālajām algām Eiropas Savienībā¹. Šī direktīva, lai Savienībā uzlabotu dzīves un darba apstākļus, izveido satvaru, kura mērķis tostarp ir nodrošināt likumā noteiktu minimālo algu adekvātu raksturu tajās dalībvalstīs, kurās tās pastāv, un veicināt koplīguma sarunas par algu noteikšanu.

Dānija² ir vērsusies Tiesā, lai šo direktīvu atceltu pilnībā³.

Tā norāda, ka ar šo direktīvu netiek ievērots kompetenču sadalījums starp Savienību un dalībvalstīm, jo tā tieši iejaucoties darba samaksas noteikšanā Savienībā un tiesībās apvienoties – jomās, kuras saskaņā ar Līgumiem⁴ neietilpst Savienības kompetencē.

Tiesa uzskata, ka **Līgumos paredzētā Savienības kompetences izslēgšana abās minētajās jomās neattiecas uz visiem jautājumiem, kuriem ir jebkāda saikne ar darba samaksu vai tiesībām apvienoties**. Tā arī neattiecas uz visiem pasākumiem, kas praksē radītu ietekmi vai sekas uz darba samaksas līmeni. Pretējā gadījumā dažas no Savienībai piešķirtajām kompetencēm atbalstīt un papildināt dalībvalstu rīcību darba apstākļu jomā⁵ zaudētu savu būtību. Tādējādi **kompetences izslēgšana attiecas tikai uz Savienības tiesību tiešu iejaukšanos** darba samaksas noteikšanā un tiesībās apvienoties.

Tiesa pēc direktīvas mērķa un satura izvērtēšanas **šādu iejaukšanos konstatē tikai divos konkrētos gadījumos**.

Pirmām kārtām, direktīva dalībvalstīm, kurās minimālās algas ir noteiktas likumā, nosaka kritērijus⁶, kas jāņem vērā šo algu noteikšanas un atjaunināšanas procedūrās. Paredzot šos kritērijus, **direktīva ietver daļas no likumā noteiktu minimālo algu elementiem saskaņošanu un tādējādi tā tieši iejaucas darba samaksas noteikšanā**.

Otrām kārtām, tas pats attiecas uz **noteikumu, kas neļauj samazināt** likumā noteiktas minimālās algas⁷, ja valsts tiesību aktos ir paredzēts šo algu automātisks indeksācijas mehānisms.

Tādējādi **Tiesa atceļ direktīvas tiesību normas, kuras paredz šādu Savienības tiesību tiešu iejaukšanos darba samaksas noteikšanā** un kuras tādējādi neietilpst Savienības likumdošanas kompetencē. Pārējā daļā tā Dānijas prasību noraida.

Konkrētāk Tiesa secina, ka **direktīva neietver Savienības tiesību tiešu iejaukšanos tiesībās apvienoties**. Tā nonāk pie šāda secinājuma it īpaši attiecībā uz direktīvas noteikumu, kas veltīts “koplīguma sarunu par algu noteikšanu veicināšanai”, pamatojoties tostarp uz to, ka šajā tiesību normā dalībvalstīm nav noteikts pienākums panākt, lai lielāks darba ņēmēju skaits pievienotos arodbiedrībām. Tiesa noraida arī Dānijas pamatu par to, ka direktīva esot pieņemta uz **nepareiza juridiskā pamata**⁸.

PIEZĪME. Ar atcelšanas prasību tiek lūgts atcelt Savienības tiesībām pretrunā esošus Savienības iestāžu aktus. Ievērojot konkrētus nosacījumus, dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var vērsties Tiesā vai Vispārējā tiesā ar atcelšanas prasību. Ja prasība ir pamatota, tiesību aktu atceļ. Attiecīgajai iestādei ir jāizpilda juridiskais vakuums, kas varētu rasties šā akta atcelšanas dēļ.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes [Direktīva \(ES\) 2022/2041](#) (2022. gada 19. oktobris) par adekvātām minimālajām algām Eiropas Savienībā.

² To atbalsta Zviedrija.

³ Pakārtoti Dānija lūdza atcelt direktīvas 4. panta 1. punkta d) apakšpunktu un/vai 4. panta 2. punktu, kas attiecas uz koplīguma sarunu par algu noteikšanu veicināšanu. Dānija uzskata, ka arī šīs tiesību normas pārkāpj dalībvalstu kompetences.

⁴ LESD 153. panta 5. punkts.

⁵ LESD 153. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

⁶ Saskaņā ar direktīvas 5. panta 2. punktu šie kritēriji ietver vismaz likumā noteiktu minimālo algu pirktspēju saistībā ar dzīves dārdzību, algu vispārējo līmeni un sadalījumu, algu pieauguma tempu un valsts ilgtermiņa ražīguma līmeni un attīstību.

⁷ Direktīvas 5. panta 3. punkts.

⁸ Pamatojot prasījumu atcelt direktīvu pilnībā, Dānija ir arī apgalvojusi, ka, pat ja direktīvas priekšmets ietilpst Savienības kompetencē, tā esot balstīta uz neatbilstošu juridisko pamatu. Tā kā direktīva attiecas arī uz darba ņēmēju un darba devēju interešu pārstāvību un kolektīvo aizstāvību, Padomē tā esot bijusi jāpieņem vienbalsīgi, bet tā pieņemta ar kvalificētu balsu vairākumu.